

Hvor klimavenligt er dit køkken?

v. GastroLabCollege,
Laura Have Hoffmann, Sekretariatschef og
Udviklingsdirektør, Tænk tanken Frej

Dagsorden

frej

Formål: At gøre jer forvirrede på et højere plan – og så give jer gode, brugbare tommelfingerregler

- Præsentation af Frej og mig
- Findes den klimavenlige kost?
- Klimadata på fødevarer: Lige ud ad landevejen eller en vanskelig vej?
- Hvordan spiser man så mere klimavenligt?
- Spørgsmål

frej

Hvem er vi?
Hvad laver vi?

—

Lidt om mig

- Sekretariatschef og udviklingsdirektør i Tænk tanken Frej
- Klimaministeriets departement: Klimalov, kostråd, offentlige indkøb, Ungeklimarådet mv.
- Socialdemokratiet på Christiansborg
- Cand. Scient. Pol – statskundskab





Vision

Tænketanken Frej arbejder for, at Fødevaredanmark bliver stadig mere bæredygtigt

Mission

Frej engagerer den unge 'generation bæredygtighed' og fødevareproducenter gennem viden, dialog og samarbejde.



Findes den klimavenlige kost?

Ikke kun sort /hvidt

OFFICIELLE KOSTRÅD – SUNDHED OG KLIMA

Spis flere grøntsager og frugter



Spis mad med fuldkorn



Spis planterigt, varieret og ikke for meget

Spis mindre kød – vælg bælgrugter og fisk



Sluk tørsten i vand



Vælg planteolier og magre mejeriprodukter



Spis mindre af det søde, salte og fede





QUIZ time!



Hvor stor en andel af de årlige **globale** drivhusgasudledninger står landbrug, fiskeri og skov for?



A: Ca. 5%



B: Ca. 25%



C: Ca. 17%

LANDBRUGET STÅR FOR CA. **25 %** AF DE ÅRLIGE GLOBALE
DRIVHUSGASUDLEDNINGER





Hvor stor en andel af Danmarks samlede udledninger fremskrives landbrug, skov og fiskeri til at udgøre i 2030?



A: 25 pct.



B: 37 pct.



C: 45 pct.

Ca. 45 pct.

Af Danmarks udledninger vil i 2030 stamme af landbrug, skove, gartneri og fiskeri, hvis der ikke igangsættes yderligere tiltag på områderne.

Hvor meget fylder dansk landbrug?



Landbruget fylder 40% af Danmarks areal



Landbruget fylder 50% af Danmarks areal



Landbruget fylder 60% af Danmarks areal



Hvor meget fylder dansk landbrug?



Landbruget fylder 40% af Danmarks areal



Landbruget fylder 50% af Danmarks areal



Landbruget fylder 60% af Danmarks areal





Hvor meget af det danske landbrugsarealet anvendes i dag til at dyrke afgrøder til **foder**?



A: 55 pct.



B: 80 pct.



C: 90 pct.

80 pct.

I dag bruges ca. 80 pct. af dansk landbrugsareal på at dyrke foder til dyr.



Hvor stor en andel af vores mad ender som madspild?



A: 1/10



B: 1/5



C: 1/3

1/3

AF ALT PRODUCERET MAD ENDER SOM SKRALD ELLER SPILD



Hvor mange jordkloder skal vi bruge, hvis alle skal forbruge som danskere, og kloden stadig kan nå at følge bæredygtigt med?



A: 1,8



B: 4,2



C: 18,2

Earth Overshoot Day

frej

Ca. 4,2 jordkloder!





Hvor stor andel af en danskers klimaaftryk kommer fra føde- og drikkevarer?



A: 1/8



B: 1/4



C: 1/3

Danmarks forbrugsbaserede klimaaftryk fordelt på forbrugsgrupper (mio. ton CO₂e)



Ca. $\frac{1}{4}$

*af en danskers klimaaftryk
kommer fra føde- og
drikkevarer*

*Fødevarerproduktion
og forbrug er en stor
del af udfordringen*

.....

*Derfor også en stor
del af løsningen*





Klimadata på fødevarer

Lige ud ad landevejen eller en vanskelig vej?

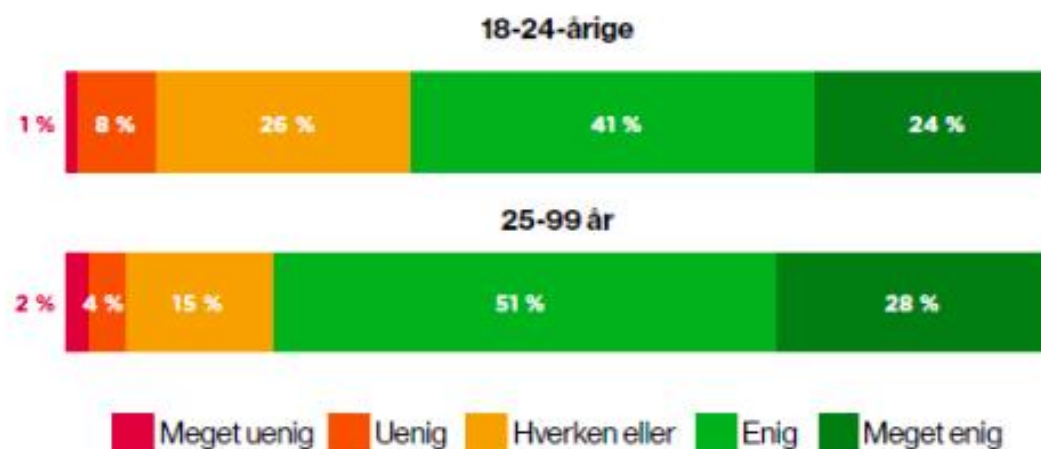
Vi vil gerne, men det er svært!

frej

- 62 % tænker over, hvordan deres indkøbs- og madvaner påvirker klimaet
- Hele 79% er villige til at ændre vaner for at tage hensyn til klimaet
- 43% synes slet ikke eller kun i lav grad, at information og mærkning på fødevarernes emballage hjælper dem til at handle klimavenligt

Forbrugerne mener selv, at det er svært at gennemskue klimaaftryk

Hvor enig eller uenig er du i, at det er svært at gennemskue, hvilket klimaaftryk fødevarerne har?



Kilde: Forbrugerrådet Tænk, 2021



Det er let at vurdere, om en vare er bæredygtig.

Kilde: Advice, 2021

Forbrugerne har svært ved at sammenligne fødevarers klimaaftryk



Roastbeef



Leverpostej



Bananer



Danbo 45+ ost



Gulerødder



Kyllingebryst
(kogt, pålæg)



Hummus (færdiglavet)



Koldrøget laks
(atlantisk, opdræt)

Forbrugerrådet
Tænk

Forbrugerne har svært ved at sammenligne fødevarers klimaaftryk

I får lige 1 minut til at placere



Roastbeef



Leverpostej



Bananer



Danbo 45+ ost



Gulerødder



Kyllingebryst (kogt, pålæg)



Hummus (færdiglavet)

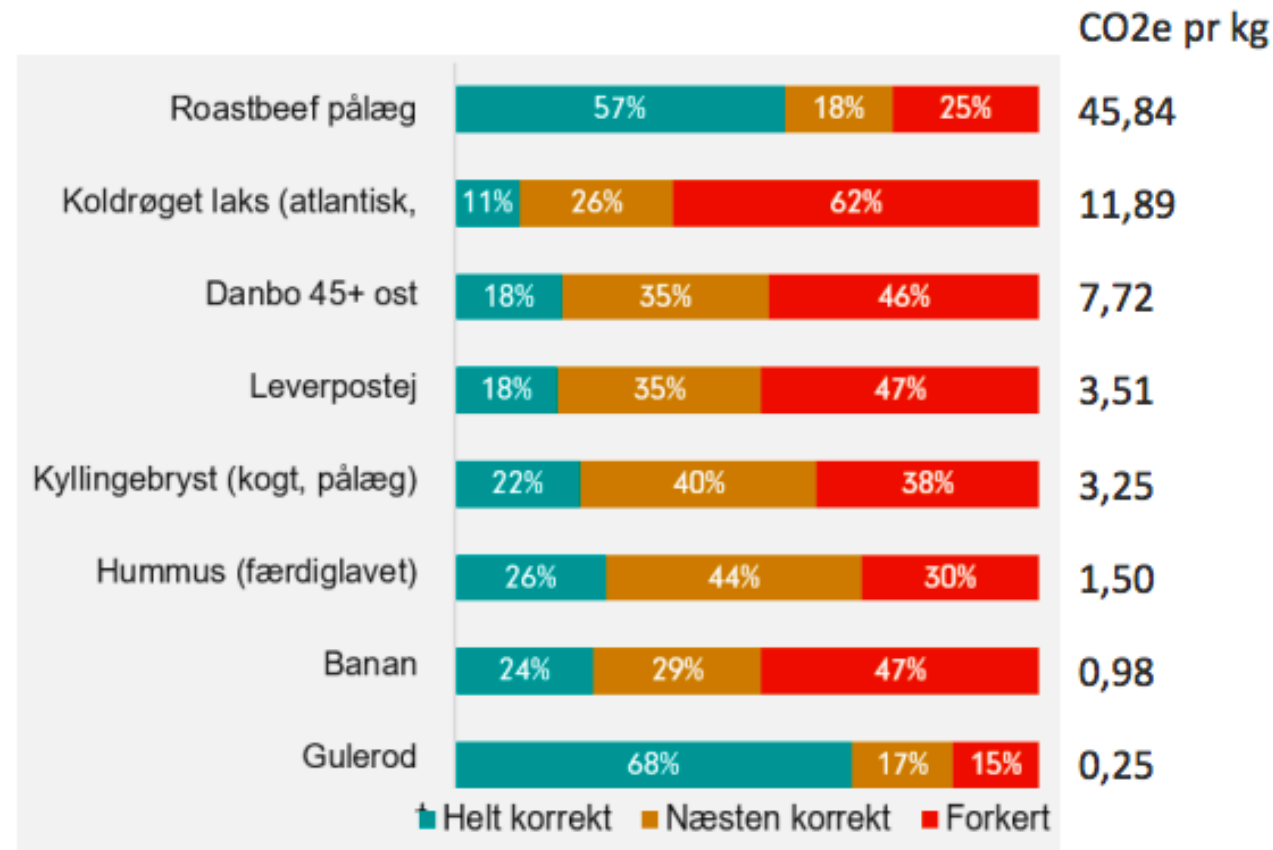


Koldrøget laks (atlantisk, opdræt)

Forbrugerrådet
Tænk

Kun 2 ud af 1000 kunne rangere de otte fødevarer korrekt

Lettest var det at placere roastbeef og gulerod



Uenighed om korrekt opgørelsesmetode

frej

C-LCA
vs.
A-LCA



CO₂e pr hvad?

- Vægt
- Næringsindhold
- Areal



Allokerings-
metode



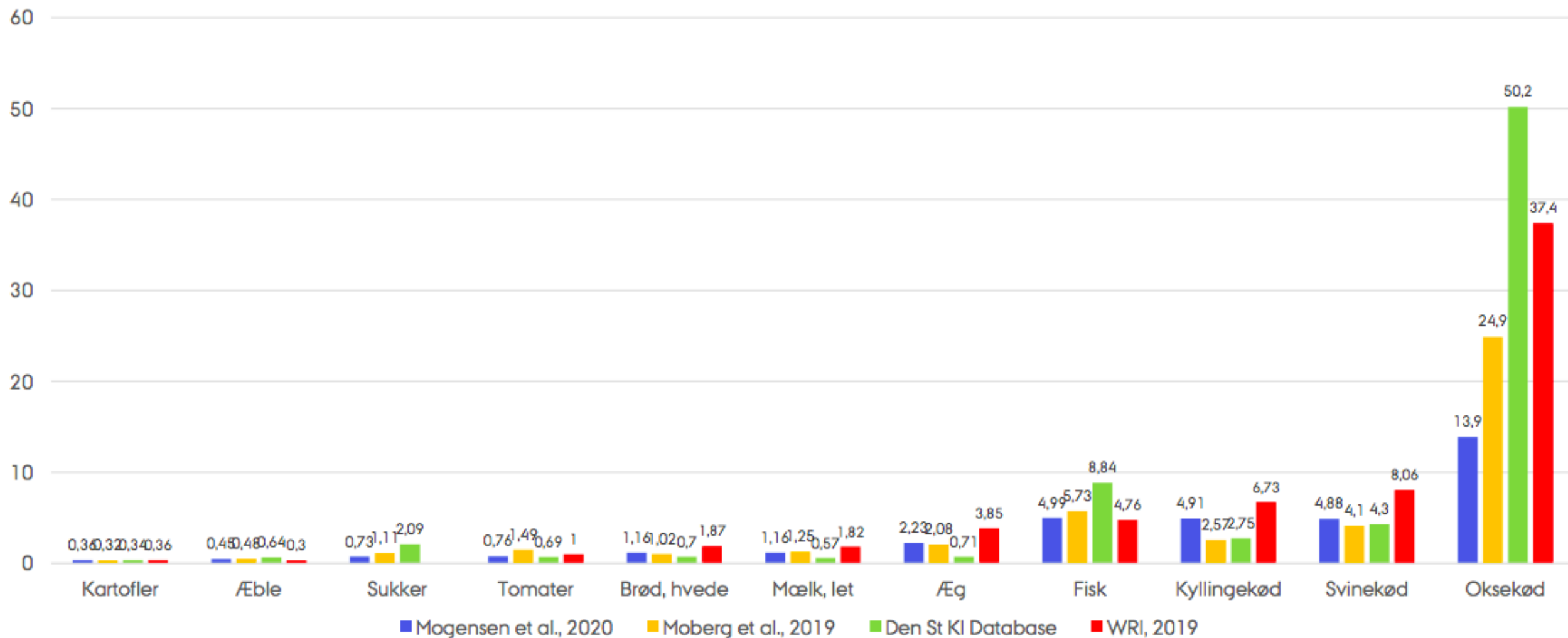
dLUC og
iLUC



Gns.
prod.
Eller
specifikt?

4 UDVALGTE DATABASER - RANGERING

Klimaaftryk, kg CO₂ per kg fødevarer i butik



Kategori	Fødevarer	CO2e pr. kg	Landbrug	ILUC	Forarbejdning	Emballage	Transport
Kød/fjerkræ	Kalkun, bryst (filet), kogt/røget, pålæg	3,02	2,16	0,54	0,19	0,02	
Kød/fjerkræ	Kalkun, kød, rå	3,18	2,40	0,61	-0,11	0,14	
Kød/fjerkræ	Kalkunkød, hakket, 5-10% fedt, rå	3,34	2,24	0,60	0,26	0,14	
Kød/fjerkræ	Pulled pork	3,68	2,30	0,45	0,18	0,64	
Kød/fjerkræ	Pulled beef	38,22	32,55	6,35	-1,42	0,64	
Kød/fjerkræ	Oksekød, lavt fedtindhold	35,86	31,94	6,05	-2,40	0,14	
Kød/fjerkræ	Grillpølser	1,81	1,14	0,20	0,37	0,02	
Kød/fjerkræ	Kebab	36,49	31,38	6,09	-1,36	0,26	
Kød/fjerkræ	Pepperoni	5,06	2,68	0,60	1,60	0,02	
Kød/fjerkræ	Kylling, hel	2,22	1,60	0,43	-0,06	0,14	
Kød/fjerkræ	Chorizo, skivet	6,07	2,68	0,59	1,56	0,02	
Kød/fjerkræ	Hakket lammekød	26,30	24,01	6,26	-4,22	0,14	
Kød/fjerkræ	Oksekød, inderlår uden kappe, rå	45,69	39,65	7,68	-2,41	0,14	



Hvordan spiser man så mere klimavenligt?

Hvad betyder mest for dit CO2-aftryk?

frej

Animalsk vs.
Planter

Okse vs.
gris og kylling

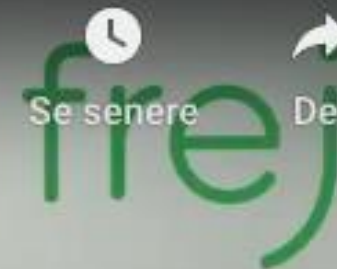
Øko. Vs.
Konventionelt

Lokalt vs.
Globalt

Emballage



frej Kan du lave en kødsovs, som ikke er helt ude af (klima)proportioner?



KAN DU LAVE EN KØDSOVS,

**DER IKKE ER
HELT UDE AF**

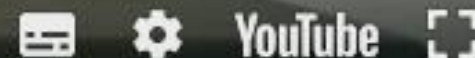
(KLIMA)PROPORTIONER



novo
nordisk
fonden

Se på YouTube 0:00 / 4:18

<https://youtu.be/nknCjbaQkMM>



Hvad betyder mest for dit CO2-aftryk?

frej

Animalsk vs.
Planter

Okse vs.
gris og kylling

Øko. Vs.
Konventionelt

Lokalt vs.
Globalt

Emballage





Spørgsmål?

frej



Tak for i dag

Laura Have Hoffmann

laura@taenk-frej.dk